

Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel

Tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel“ toetuse andmise eesmärk on teadus- ja arendusasutuste ning kõrgkoolide konkurentsivõime ja ühiskonna teenimise võimekuse kasv asutuste vastutusvaldkondades ja nutika spetsialiseerumise kasvvaldkondades ning teadus- ja arendus- ja kõrgharidussüsteemi efektiivsuse suurendamine, sealhulgas asutuste struktuursete ümberkorralduste teel.

Eraldatud toetus ja tegevuste elluviimine

Investeeringute kava kinnitati 27.10.2016, kavasse arvati 13 projekti.

Perioodil veebruar kuni juuni 2017 tegi rakendusüksus 13 taotluse rahastamise otsust.

Tartu Ülikool rakendab ühteteist projekti, TTÜ ja HITSA kumbki ühte projekt.

Toetatavate projektide võetud kohustused kokku on 20,1 miljonit eurot (abikõlblikud kulud), toetus 19,1 miljonit eurot.

Projektid on üldiselt käivitunud edukalt, kuigi ettepaneku esitamise ajal planeeritud tegevusplaanist veidi hiljem, samas ei takista see projektide võetud eesmärkide saavutamist ning projekti käivitudes on suudetud teha realistlik plaan tegevuste osas.

2017-2018 aasta tegevuse osas toimub 2019. aastal vahehindamine, mille raames teeb juhtkomisjon rakendusüksusele ettepanekud projektide osas projekti jätkamiseks taotluses toodud eesmärkide täitmiseks samas mahus või projektile antavat toetust vähendada või projekti toetamine lõpetada.

Väljundnäitajate saavutamine

Tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel“ meetme väljundnäitaja on „Täiustatud uuringutealase taristuga asutustes töötavate teadurite arv“. Meetmeüleselt on planeeritud sihttasemed järgmiselt: 2016 – 75, 2018 – 150, 2020 – 225, 2023 – 300.

Projektid on planeerinud märgatavalt kõrgemad sihttasemed. Kokku on planeeritud, et projekti lõpuks on täiustatud uuringutealase taristuga toetust saavates asutustes töötavate teadurite arv 845 (Tabel 1).

Tänaseks on meetme väljundnäitaja 2023.aasta sihttaseme saavutatud, kuid toetuse saajate endi püstitatud eesmärki näitaja osas veel mitte. Põhjuseks see, et projektid alustasid oma tegevusi 2017 ja tegevused kestavad kuni 2022.aastani, mistõttu ei ole jõutud lõpule uuringutealase taristu soetamise ja täiustamisega.

Tabel 1. Väljundnäitaja „Täiustatud uuringutealase taristuga asutustes töötavate teadurite arv“ saavutamine

Projekt	Sihtmäär 2023	Saavutus-tase 2018	Saavutus-tase, %
Analüütilise Keemia Kvaliteedi Infra-struktuuri (AKKI) täiendava analüütilise võimekuse arendamine	25	20	80%
Eesti eluteaduste andmete teadustaristu (ELIXIR)	9	0,8	9%
Eesti Genoomikakeskus	45	51	113%
Eesti Keeleressursside Keskus	120	0	0%
Eesti teaduse ja hariduse andmeside optilise magistraalvõrgu kaasajastamine	0	0	0%

Eesti teaduspilve loomine (ETAIS II)	12	13	108%
Euroopa Sotsiaaluuring Eestis 2016-2020	280	214	76%
European Spallation Source ERIC instrumendite kavandamine, projekteerimine ja ehitamine ning rakendamine teaduslikeks uuringuteks (ESSource)	20	30	150%
Infotehnoloogiline mobiilsuobservatoorium (IMO)	34	27	79%
Kliiniliste teadusuuringute üksuse väljaarendamine	80	49,83	62%
Loodusteaduslikud arhiivid ja andmevõrgustik (NATARC)	20	0	0%
Nanomaterjalide tehnoloogiate ja uuringute keskus (NAMUR+)	150	30	20%
Nutika tootmise tuumiktaristu (Industry 4.0) – Smart Industry Centre (SmartIC) arendamine	50	59	118%
Kokku	845	494,63	58,5%

Eelarve kasutamine

2018. aastal esitati 61 maksetaotlust (MT) toetuse saamiseks summas 6,65 miljonit eurot, välja maksti 2018. aasta jooksul 58 MT-d, abikõlblikud kulud 6,5 miljonit eurot, toetus 6,2 miljonit eurot.

Kokku on projektidele seisuga 31.01.2019 hüvitatud perioodi 2016-2018 abikõlblikke kulusid 10,1 mln eurot, mis teeb 50,51% võetud kohustustest (Tabel 2).

Tabel 2. Projektide võetud kohustused ja välja makstud perioodil 2016-2018 abikõlblikud kulud.

Taotleja nimi	Projekti nimi	Võetud kohustused	Välja makstud	%
Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus	Eesti teaduse ja hariduse andmeside optilise magistraalvõrgu kaasajastamine	575 000,00	505 528,27	87,92%
Tallinna Tehnikaülikool	Nutika tootmise tuumiktaristu (Smart Industry Centre (SmartIC))	1 679 129,48	1 568 686,59	93,42%
Tartu Ülikool	Analüütilise Keemia Kvaliteedi Infrastruktuuri (AKKI) täiendava analüütilise võimekuse arendamine	1 536 806,32	359 190,32	23,37%
Tartu Ülikool	Eesti eluteaduste andmete teadustaristu (ELIXIR)	1 352 172,64	468 647,82	34,66%
Tartu Ülikool	Eesti Genoomikakeskus	1 912 559,93	924 523,74	48,34%
Tartu Ülikool	Eesti Keeleressursside Keskuse (EKRK) ühendatud sisuotsing	753 931,58	306 096,72	40,60%
Tartu Ülikool	Eesti Teaduspilve loomine (ETAIS II)	2 186 557,90	1 291 687,70	59,07%
Tartu Ülikool	Euroopa Sotsiaaluuring Eestis (ESS)	367 409,79	207 697,62	56,53%
Tartu Ülikool	European Spallation Source ERIC instrumentide kavandamine, projekteerimine ja ehitamine ning rakendamine teaduslikeks uuringuteks (ESSource)	3 157 125,39	1 534 070,99	48,59%
Tartu Ülikool	Infotehnoloogiline mobiilsuobservatoorium	814 378,95	158 733,21	19,49%
Tartu Ülikool	Kliiniliste teadusuuringute üksuse (RSKTK) väljaarendamine	2 238 906,32	1 422 378,10	63,53%
Tartu Ülikool	Loodusteaduslikud arhiivid ja andmevõrgustik (NATARC)	1 637 368,43	614 608,06	37,54%
Tartu Ülikool	Nanomaterjalide tehnoloogiate ja uuringute keskus (NAMUR+)	1 875 931,58	785 011,61	41,85%
KOKKU		20 087 278,31	10 146 860,75	50,51%